

Obsah

	str.
1 Akútne traumatické rany	15
1.1 Klasifikácia rán	15
1.2 Mechanické rany	16
1.3 Strelné poranenia a charakteristika strelných zbraní... 24	24
1.3.1 Základná charakteristika strelných zbraní	24
1.3.2 Základná charakteristika strelných poranení ..	26
1.3.3 Poranenie malorážkovou strelou	30
1.3.4 Poranenia vysokorýchlostnými strelami	30
1.3.5 Poranenia brokovými zbraňami	31
1.3.6 Poranenia replikami historických zbraní	32
1.3.7 Poranenia strelnými zbraňami s neletálnym strelivom	33
1.4 Hojenie rán	39
1.4.1 Poruchy procesu hojenia rán	42
1.5 Ošetrovanie akútnych traumatických rán	46
2 Poranenia hlavy a mozgu	50
2.1 Poranenia mäkkých tkanív hlavy	50
2.2 Poranenia tvárovej časti hlavy	53
2.2.1 Úrazy ústnej dutiny a zubov	54
2.2.2 Poranenia nosa	56
2.2.3 Poranenia oka	59
2.3 Zlomeniny kostí lebky	64
2.3.1 Zlomeniny kostí tváre	64
2.3.2 Zlomeniny lebečnej klenby	68
2.3.3 Zlomeniny lebečnej bázy	71
2.4 Úrazy mozgu	76
2.4.1 Biomechanika kranio-cerebrálnych poranení. 76	76
2.4.2 Patomorfológia poranení mozgu	77
2.4.3 Vnútrolebečný tlak a krvný obeh v mozgu... 78	78
2.4.4 Primárne poškodenia mozgu	83
2.4.5 Sekundárne mozgové poškodenia	102
2.5 Prvá pomoc pri poraneniach hlavy a mozgu	126

3 Poranenia chrbtice a miechy	128
3.1 Mechanizmy poranení chrbtice a miechy	128
3.2 Klasifikácia zlomenín chrbtice	129
3.3 Poranenia krčnej chrbtice	132
3.3.1 Atlanto-occipitálna dislokácia	132
3.3.2 Zlomeniny okcipitálnych kondylov	132
3.3.3 Zlomeniny stavca C1	133
3.3.4 Zlomeniny stavca C2	134
3.3.5 Zlomeniny istmu stavca C2	134
3.3.6 Poranenia dolnej krčnej chrbtice	136
3.4 Poranenia torakolumbálnej chrbtice	137
3.5 Traumatické miechové syndrómy	140
3.5.1 Patofyziológia poškodenia miechy	140
3.5.2 Klinický obraz poškodenia miechy	141
3.6 Zobrazovacie vyšetrovacie metódy pri poraneniach chrbtice a miechy	145
3.7 Liečba poranení miechy	148
3.8 Konzervatívna liečba poranení chrbtice	150
3.9 Operačná liečba zlomenín chrbtice	152
3.10 Vyšetrenie pacienta s poranením chrbtice a miechy..	157
3.11 Manažment prvej pomoci pri poranení chrbtice a miechy	160
4 Poranenia periférnych nervov	164
4.1 Poranenia plexus brachialis	166
4.2 Poškodenia n. radialis	168
4.3 Poranenia n. ulnaris	169
4.4 Poranenia n. medianus	170
4.5 Poranenia n. fibularis	171
4.6 Prvá pomoc pri poranení periférnych nervov	172
5 Úrazy hrudníka a vnútrohrudníkových orgánov	174
5. 1 Etiológia a mechanizmy vzniku poranení hrudníka ...	174
5. 2 Tupé poranenia hrudníka	177
5.2.1 Zlomeniny rebier	178
5.2.2 Zlomeniny sterna	181

5.2.3	Pomliaždenie pľúc	183
5.2.4	Hemotorax	185
5.2.5	Poranenia aorty a veľkých ciev	187
5.2.6	Poranenia srdca	188
5.3	Penetrujúce poranenia hrudníka	190
5.3.1	Pneumotorax	190
5.3.2	Traumatická ruptúra bránice	195
5.4	Prednemocničný manažment a neodkladná starostlivosť pri poraneniach hrudníka	196
6	Úrazy brucha a retroperitonea	200
6.1	Otvorené poranenia brucha	202
6.2	Kryté poranenia brucha	203
6.2.1	Poranenia brušnej steny	204
6.2.2	Poranenie pečene	205
6.2.3	Poranenia žalúdka	209
6.2.4	Poranenie duodena	210
6.2.5	Poranenie tenkého čreva	210
6.2.6	Poranenie hrubého čreva	212
6.2.7	Poranenia sleziny	213
6.2.8	Poranenie pankreasu	216
6.2.9	Poranenie obličiek	217
6.2.10	Poranenia močovodov	221
6.2.11	Poranenia močového mechúra	222
6.3	Prvá pomoc pri poraneniach brucha a retroperitonea..	223
7	Poranenia končatín	225
7.1	Všeobecná charakteristika zlomenín	225
7.2	Hojenie zlomenín	229
7.3	Poranenie svalov	231
7.4	Poranenia šliach	232
7.5	Poranenia končatinových ciev	232
7.6	Diagnostika poškodení kostí a kĺbov	233
7.7	Liečba zlomenín	236
7.7.1	Konzervatívna liečba zlomenín	236
7.7.2	Operačná liečba zlomenín	238

7.8	Komplikácie pri hojení zlomenín	242
7.9	Poranenia kĺbov	244
7.9.1	Liečba poškodení kĺbov	246
7.9.2	Traumatické vyklíbenie ramena	246
7.9.3	Ruptúra manžety rotátorov	248
7.9.4	Akromioklavikulárna luxácia	248
7.9.5	Sternoklavikulárna luxácia	249
7.9.6	Vyklíbenie lakťa	250
7.9.7	Vyklíbenia zápästia	251
7.9.8	Vyklíbenia záprstných kostí a prstov	253
7.9.9	Vyklíbenia bedrového zhybu	254
7.9.10	Vyklíbenie kolena	256
7.9.11	Luxácia pately	258
7.9.12	Ruptúra Achillovej šľachy	259
7.9.13	Vyklíbenia členkového zhybu	260
7.9.14	Vyklíbenia priehlavku a prstov nohy	261
7.10	Zlomeniny končatín	263
7.10.1	Zlomeniny kľúčnej kosti	263
7.10.2	Zlomeniny lopatky	265
7.10.3	Zlomeniny proximálneho konca ramennej kosti	266
7.10.4	Zlomeniny diafýzy humeru	268
7.10.5	Zlomeniny distálneho konca ramennej kosti	270
7.10.6	Zlomeniny lakťového výbežku	272
7.10.7	Zlomeniny diafýz kostí predlaktia	274
7.10.8	Zlomeniny distálneho konca vretennej kosti	275
7.10.9	Zlomeniny kostí zápästia	276
7.10.10	Zlomeniny ostatných karpálnych kostí	278
7.10.11	Zlomeniny záprstných kostí a prstov ruky	279
7.10.12	Zlomeniny panvy	280
7.10.13	Zlomeniny acetabula	283

7.10.14 Zlomeniny proximálneho konca stehnovej kosti	284
7.10.15 Zlomeniny diafýzy femuru	288
7.10.16 Zlomeniny distálneho konca stehnovej kosti	289
7.10.17 Fraktura jabĺčka kolenného zhybu	291
7.10.18 Zlomeniny predkolenia	293
7.10.19 Zlomeniny členkov	298
7.10.20 Zlomeniny členkovej kosti	301
7.10.21 Zlomeniny pätovej kosti	302
7.10.22 Zlomeniny metatarzov nohy	303
7.10.23 Zlomeniny prstov nohy	304
7.11 Zásady prvej pomoci pri poranení končatín.....	305
8 Blast syndróm	311
8.1 Prvá pomoc pri poranení výbuchom	316
9 Crush syndróm	317
9.1 Zásady prednemocničnej starostlivosti pri crush syndróme	320
10 Poškodenie nadmerným teplom a chladom	322
10.1 Poškodenia nadmerným teplom	322
10.1.1 Celková hypertermia	322
10.1.2 Prvá pomoc a liečba pri hypertermii	327
10.2 Lokálne poškodenie nadmerným teplom	328
10.2.1 Popáleniny nadmerným teplom	329
10.2.2 Chemické popáleniny (poleptania).....	334
10.2.3 Popáleniny elektrickým prúdom	335
10.2.4 Prvá pomoc pri popáleninách	336
10.3 Celkové podchladenie - hypotermia	340
10.3.1 Patofyziológia hypotermie	341
10.3.2 Klasifikácia a príznaky celkovej hypotermie	341
10.3.3 Prvá pomoc pri podchladení	346
10.3.4 Niekoľko poznámok k reakcii ľudského organizmu pri pobyte v studenej vode	349

10.4 Omrzliny	350
10.4.1 Prvá pomoc pri omrzlinách	352
11 Poznámky k polytraume	354
11.1 Definícia polytraumy	354
11.2 Klasifikácia polytraumy	355
11.3 Traumatický šok a jeho prejavy	357
11.4 Všeobecné zásady prvej pomoci a prednemocničnej urgentnej zdravotnej starostlivosti pri polytraume	360
Použitá literatúra	364